

përpoqën të shtrembëronin e të ngushtonin kuptimin e thellë e të gjerë të vendimeve të Plenumit, sikur këto vendime kishin të bënin vetëm me letërsinë dhe artet e me disa shfaqje të huaja në mënyrën e veshjes, të mbajtjes së flokëve ndër të rinjtë.

Mirëpo vala e luftës revolucionare nuk shkonte në zbritje. Ajo po ngjitej vazhdimisht. Kjo valë, që po shtrihej e po hynte kudo, do të spastronte edhe ahuret e tjera të tradhtisë.

4. FORCIMI I GJITHANSHËM I MBROJTJES SË VENDIT

Kishte vite që Komitetin Qendror të Partisë e shqetësonin shfaqjet e huaja, shkeljet e shtrembërimet e direktiveve të Partisë, që vëreheshin në ushtri e që pengonin programin revolucionar të përgatitjes së ushtrisë e të mbarë popullit për mbrojtjen me anë të luftës popullore.

Në valën e re revolucionare që përfshiu gjithë jetën e vendit, Partia nxori më në fund në shesh se këto shfaqje, shkelje e shtrembërime i kishin rrënjët në veprimtarinë e fshehtë armiqësore që zhvillonte grupi tradhtar i Beqir Ballukut, ish-ministër i Mbrojtjes Popullore, Petrit Dumes, ish-shef i Shtabit të Përgjithshëm, Hito Çakos, ish-shef i Drejtorisë Politike të Ushtrisë etj.

Shkatërrimi i grupit armik të Beqir Ballukut, Petrit Dumes e Hito Çakos

Krerët e këtij grupi kishin qenë prej kohësh në opozitë me vijën e Partisë dhe

në shërbim të revizionistëve. Pas vendimeve që mori Komiteti Qendror i Partisë në vitin 1966 për heqjen e gradave ushtarake, krijimin e komiteteve të partisë dhe rivendosjen e komisarëve politikë në ushtri, tradhtarët i kishin vënë vetes detyrë të sabotonin zbatimin e këtyre vendimeve thellësisht revolucionare, të ngjallnin pakënaqësi e kundërshtime në radhët e kadrove në ushtri dhe, mbi këtë bazë, të luftonin vijën ushtarake marksiste-leniniste të Partisë, ta zëvendësonin atë me një vijë revizioniste kundërrevolucionare; më në fund, në kohën që do ta gjykonin të përshtatshme, të kryenin një puç të armatosur për të përmbysur rendin socialist, pasi të li-

kuidonin KQ të Partisë dhe Qeverinë e të merrnin pushtetin politik në duart e tyre.

Shkallë-shkallë ata grumbulluan rreth vetes një numër njerëzish të çoroditur nga presionet ideologjike e politike imperialisto-revizioniste, njerëz me prirje individualiste e karrieriste, me mbeturina të theksuara të ideologjive të vjetra reaksionare, njerëz të degjeneruar, duke krijuar kështu një grup tepër të rrezikshëm komplotist e puçist.

Për të realizuar pikësynimet kriminale atyre u nevojitej medoemos ndihma e mbështetja e jashtme. Për këtë ata zhvilluan përpjekje, duke përdorur çdo mundësi, të ripërtërinin lidhjet e vjetra me revizionistët sovjetikë. Siguruan njëkohësisht ndihmë e mbështetje nga udhëheqja kineze, e cila u bë nxitësja kryesore e grupit të komplotistëve. Tradhtarët ishin gati të përdornin çdo ndihmë e përkrahje për arritjen e qëllimit.

Ishin pikërisht këto ndihma e mbështetje të armiqve të jashtëm të Shqipërisë socialiste që i joshën tradhtarët të dëndësonin veprimtarinë antiparti dhe antisocialiste pas vitit 1971, në situatën e një ashpërsimi të thellë të luftës së klasave brenda vendit e në shkallë botërore.

Byroja Politike e KQ, shoku Enver Hoxha, pa ditur gjë për këtë veprimtari, kishin kritikuar disa herë B. Ballukun, P. Dumen, H. Çakon për shfaqje të sëmura, për çrregullime, për të meta e gabime të rënda në punën e secilit prej tyre, në veprimtarinë e Ministrisë së Mbrojtjes e të Drejtorisë Politike, të komandave e të organizatave të partisë në reparte e njësi, si edhe në qëndrimet e mjaft kuadrove drejtues në ushtri.

Por tradhtarët kishin mundur të fshihnin për vite me radhë komplotin, gjithë punën e tyre armiqësore, duke përdorur mënyra e metoda prej konspiratorësh profesionistë. Nga njëra anë, shkelnin e shtrembëronin vendimet e direktivat e Partisë e të Këshillit të Mbrojtjes, nga ana tjetër, mudoheshin të krijonin idenë se në ushtri, ato zbatoheshin në mënyrë të shkëlqyer, se atje çdo gjë shkonte për mrekulli! Mashtronin Komitetin Qendror e Qeverinë, mashtronin gjithashtu kuadrot, komunistët, ushtarët sikur çdo veprim të tyre e zhvillonin me urdhër ose me miratim të udhëheqjes së Partisë. E keqja ishte se gënjeshttrat dhe shpifjet zinin vend në mjaft kuadro e komunistë të verbuar nga sëmundjet e karrie-

rizmit, të servilizmit, të konformizmit, nga rendja pas rehatisë dhe interesit vetjak, nga dobësimi i vigjilencës. Komplotistët spekulonin me «specifikën» e ushtrisë, me ruajtjen e sekretit ushtarak, për t'i mbyllur dyert kontrollit të Partisë, të shtetit, të masave, për ta kthyer ushtrinë në një kullë të fildishtë, për të asgjësuar parimet e kolegjalitetit e të demokracisë e për të zbatuar politikën e tyre kundërrevolucionare.

Mirëpo më në fund komploti doli në shesh, sido që nuk u zbulua i tëri menjëherë.

Këmbët e tij u dukën pikërisht në çastin kur tradhtarët, të tmerruar prej valës revolucionare në ngjitje që kishte përfshirë gjithë vendin pas Plenumit të 4-t të KQ, tregonin nxitim e ngutje (por edhe ngurrim) për të dhënë goditjen vendimtare përpara se të demaskoheshin.

Në krye u zbuluan të ashtuquajturat «teza teoriko-ushtarake», të përpunuara nga puçistët mbi bazën e pikëpamjes së udhëheqjes kineze, sipas së cilës, Shqipëria nuk mund të mbrohej ndryshe nga një agresion i jashtëm, sidomos sovjetik, veçse duke zbatuar taktikën e luftës partizane! Këtë pikëpamje, si edhe propozimin për të lidhur aleancë ushtarake me Jugosllavinë e Rumaninë, Çu En Lai ia pati shprehur B. Ballukut kur ky kryesonte një delegacion partie e qeverie në Kinë, në vitin 1968. Udhëheqja e PPSH, me t'u vënë në dijeni të këtyre propozimeve, i pati hedhur poshtë ato pa ngurrim, si antishqiptare dhe kundërrevolucionare. B. Balluku, pasi që i detyruar të bashkohej formalisht me këtë qëndrim, kishte organizuar fshehtëazi, pa dijeninë e Komitetit Qendror të Partisë dhe Këshillit të Mbrojtjes, hartimin e këtyre «tezave teoriko-ushtarake» dhe i kishte shpërndarë ato në komandat e njëjësive, për të siguruar mbështetjen e tyre. Këto teza ose më mirë antiteza, të cilat Partia i cilësoi «materiale të zeza», u kundërviheshin vijës ushtarake revolucionare të Partisë dhe Tezave të Këshillit të Mbrojtjes për Artin Ushtarak Popullor. Brendia e këtyre materialeve kishte si bazë disfatizmin, hapjen e dyerve invadimit të huaj, kapitullimin përpara këtij invadimi.

Duke i kërkuar llogari për këtë punë ilegale, doli në dritë se B. Balluku nuk ishte fajtor vetëm për materialet e zeza por edhe për qëllime e një punë të tërë armiqësore. I vënë me shpatulla në mur, kryetradhtari pranoi pjesërisht fajet, ndonëse mohonte qëllimin armiqësor. Por ai s'tha asgjë të rëndësishme për bashkëfajtorët kryesorë, shokët e tij të komplotit. Ndërkaq,

P. Dumja e H. Çakoja u përpoqën ta hiqnin veten si «shpëtimtarë» të Partisë dhe ia veshën gjithë përgjegjësinë B. Ballukut. Synimi i tradhtarëve ishte të shpëtonin grupin e tyre armik, duke sakrifikuar sa më pak, që të mund të çonin deri në fund komplotin edhe pa B. Ballukun.

Plenumi i 5-të i Komitetit Qendror të Partisë, që u mbledh më 25 e 26 korrik 1974, e dënoi veprimtarinë antiparti e anti-socialiste të B. Ballukut dhe vendosi përjashtimin e tij nga Komiteti Qendror e Partia dhe e shkarkoi nga gjithë funksionet shtetërore e shoqërore që mbante.

Anëtarët e tjerë të komplotit kujtuan për një çast se çështja u mbyll me kaq. Por Komiteti Qendror i Partisë me shokun Enver Hoxha kishin arritur me nuhatje revolucionare në konkluzion se s'kishin të bënë me një punë të veçuar armiqësore të një njeriu të vetëm, as vetëm me revizionimin e vijës ushtarake të Partisë dhe të Tezave të Këshillit të Mbrojtjes për Artin Ushtarak Popullor, por me një veprimtari më të gjerë e për qëllime më të thella kundër Partisë e popullit. Prandaj dhanë udhëzim që çështja të diskutohej gjerësisht në Parti për të nxjerrë në shesh krejt qëllimin, gjithë fijet e rrënjët e veprimtarisë armiqësore.

Konkluzionet e shokut Enver Hoxha në mbledhjen e Byrosë Politike të KQ, më 10 tetor 1974, mbi punën armiqësore në ushtri dhe fjala e tij «Të spastrojmë me fshesë të hekurt veprimtarinë armiqësore të B. Ballukut», mbajtur me kuadrot kryesorë të Forcave të Armatosura më 14 tetor, jo vetëm i zbuluan rrënjët kësaj pune, por edhe i dhanë zjarr diskutimit të çështjes në organizatat e partisë. Gjashtë muaj rresht afërsisht u rrah dhe u shoshit në Parti veprimtaria armiqësore në ushtri. Nga kjo rrahje e shoshitje dolën fare qartë qëllimet, drejtimet, taktikat, format, rrezikshmëria e grupit tradhtar.

Përfundimet e diskutimit në Parti iu paraqitën për shqyrtim Plenumit të 6-të të KQ, që u mbledh më 16 e 17 dhjetor 1974. Plenumi bëri bilancin e plotë të punës antiparti kundër-revolucionare të grupit armik dhe i dha atij grushtin dërrmues përfundimtar.

Në bazë të fakteve, dokumenteve e materialeve të shumta u vërtetua qëllimi për të shkatërruar me grusht shteti Komitetin Qendror të Partisë dhe Qeverinë, për të rrëmbyer pushtetin e për të vendosur një rend borgjezo-revizionist. U

vërtetuan gjithashtu lidhjet e bashkëpunimi i tyre me armiqtë e jashtëm.

Në rrugën për arritjen e qëllimit armiqësor, tradhtarët godisnin në dy drejtime kryesore: për asgjësimin e rolit udhëheqës të Partisë e të karakterit revolucionar popullor të ushtrisë.

Forca e pathyeshme e Ushtrisë Popullore ka qëndruar kurdoherë në udhëheqjen e Partisë. Dobësimi dhe zhdukja e rolit udhëheqës të saj do ta bënte ushtrinë të pazonjën për të kryer detyrat e mëdha të mbrojtjes; ajo do të shkatërrohej menjëherë përballë një agresioni imperialist ose socialimperialist.

Komplotistët nuk linin rast të volitshëm pa shfrytëzuar për të shtrembëruar dhe për të sabotuar vijën, parimet e normat marksiste-leniniste të Partisë. Dokumentet e materialet e Partisë, veprat e shokut Enver Hoxha që shkonin në ushtri, i shpërndanin në mënyrë shumë të kufizuar dhe pengonin studimin e tyre. Njëkohësisht përhapnin kontrabandë në njësi e reparte materiale të përkthyer politike e ideologjike revizioniste e borgjeze, të cilat i botonin në sasi të mëdha. Armiqtë përpiqeshin të vinin komandat e shtabet mbi komitetet ose organizatat e partisë, të futnin në jetën e brendshme të Partisë hierarkinë dhe disiplinën ushtarake, frymën e komandimit. Propagandonin se «ushtria pa komitete, pa organizata partie, pa komisarë bën, kurse pa komanda e shtabe, pa komandantë jo!» Ndalonin kështu të kritikoheshin e të jepnin llogari komandantët e kuadrot e tierë të lartë në organizatat e partisë. Në mënyrë të veçantë merrnin nëpër këmbë direktivat, politikën e Partisë për kuadrin, duke e zëvendësuar atë me një politikë personale, siç veprohet në ushtritë borgjeze e revizioniste.

Partia e ka krijuar, e ka rritur, e ka edukuar Ushtrinë Popullore, një ushtri të popullit, të revolucionit, të socializmit. Tradhtarët mundoheshin ta zhvishnin atë nga shpirti popullor revolucionar, ta kthenin në një ushtri kazerme, të përshtatshme për komplete e puçe ushtarake, duke sabotuar me çdo mënyrë mësimin leninist, direktivën e Partisë, mësimet e shokut Enver Hoxha për armatosjen dhe për përgatitjen e mbarë popullit për mbrojtje, për shkollën e lirë ushtarake. Ata luftuan në mënyrë sistematike masat e Partisë për demokratizimin e ushtrisë. Përhapnin poshtë e lart

fjalë se «vija e masave e prishi ushtrinë». Punonin për të mbajtur nostalgjinë e gradave e për të krijuar opinionin e zbatimit qorrazi të urdhrave, edhe sikur këto të vinin në kundërshtim me direktivat e Partisë e me ligjet e shtetit. Përpiqeshin të krijonin me shembullin e tyre hendeqe midis kuadrove dhe ushtarëve, midis kuadrove të lartë dhe kuadrove të ulët e të mesmë. Mundoheshin të kultivonin ndër kuadro, me shembullin e tyre, veset e ndyra të oficerit borgjez e revizionist, siç janë arroganca, prepotenca, kapadailëku, mendjemadhësia, karrierizmi, servilizmi, gënjeshtria, shturja morale.

Por tradhtarët s'ua arritën dot këtyre qëllimeve, ashtu si nuk arritën as të reviziononin vijën ushtarake të Partisë e të sabotonin zbatimin e artit ushtarak popullor, as të kryenin puçin e armatosur për të rrëmbyer pushtetin, që ishte qëllimi i tyre i fundit, sepse Partia ua zbuloi planet e punën armiqësore dhe i dërrmoi plotësisht.

Plenumi i 6-të i KQ e cilësoi grupin armik në kokë të ushtrisë «më të rrezikshmin që ka parë deri më sot Partia dhe vendi ynë, kurse zbulimin dhe shkatërrimin e tij një fitore jashtëzakonisht të madhe, shpëtimtare për fatet e socializmit në Shqipëri, për lirinë e pavarësinë e popullit tonë»¹.

Duke gjykuar në bazë të dëmit që i kishin sjellë çështjes së mbrojtjes, të qëllimeve e të veprimtarisë së tyre komplotiste kriminale, Plenumi përjashtoi nga Komiteti Qendror e nga Partia edhe P. Dumen me H. Çakon. Komplotistët kryesorë ia dha Drejtësisë për ndjekje penale.

Nga analiza e thellë marksiste-leniniste që i bëri veprimtarisë armiqësore të grupit tradhtar në ushtri, Komiteti Qendror nxori mësim të tjera të rëndësishme për Partinë e për popullin. Për këtë analizë, për vendimet që kishte marrë, për mësimet që kishte nxjerrë, veç organizatave të partisë, ai njoftoi gjithë masat punonjëse.

Zbatimi i direktivave për mbrojtjen

Komunistët në ushtri e në terren, gjithë populli iu përveshën një pune të madhe revolucionare për zbatimin e direktivave të Plenumëve të 5-të e të

¹ Letër e KQ të PPSH për informimin e punonjësve mbi veprimtarinë komplotiste të B. Ballukut, P. Dumes dhe H. Çakos, dhjetor 1974. AQP.

8-të të KQ të Partisë, për të zhdukur çdo pasojë e çdo gjurmë të veprimtarisë armiqësore, për zhvillimin e forcimin në rrugë revolucionare të ushtrisë në veçanti e të aftësisë mbrojtëse të vendit në përgjithësi.

Duke zbatuar këto direktiva dhe mësimet e shokut Enver Hoxha, brenda një kohe relativisht të shkurtër u arritën rezultate shumë të mëdha.

Organizatat dhe komitetet e partisë u vunë plotësisht në udhëheqje të punës në njësi, reparte e nënreparte. Pas shkrirjes së Drejtorisë Politike të Ushtrisë, me vendim të Plenumit të 6-të të KQ, si një organizëm i panevojshëm, drejtimin e punës së Partisë në ushtri e mori drejtpërdrejt në dorë Komiteti Qendror i Partisë, njësoj si për terrenin. Kjo masë revolucionare ia priste rrugën rrezikut të vënies së komandave mbi Partinë. Për këtë shkak u bë edhe ndarja e funksionit të komisarit politik nga funksioni i sekretarit të komitetit të partisë të njësisë. Organizatat dhe organet e partisë në ushtri zbatonin tani plotësisht metoda revolucionare marksiste-leniniste, si organet dhe organizatat e partisë të terrenit, me të njëjtat detyra e të drejta që parashikohen në Statutin e Partisë. Një ndihmë të pakursyer për forcimin e punës së Partisë në ushtri dhanë gjithë komitetet dhe organizatat e partisë të rretheve.

Radhët e kuadrove në ushtri u spastruan pa ngurrim, por me drejtësi e pjekuri revolucionare, në bazë të orientimit që dha Plenumi i 6-të i KQ. Vetëm një numër fare i vogël kuadrosh kishin qenë vegla të ndërgjegjshme të tradhtarëve, kurse të tjerët kishin gabuar padashur, prandaj u duhej dhënë atyre, dhe në fakt iu dha, një ndihmë e gjithanshme për t'u ndrequr. Njëkohësisht u ngritën në detyra drejtuese kuadro të rinj, nga radhët e ushtarakëve aktivë e rezervistë, njerëz me partishmëri e besnikëri proletare, të përgatitur nga ana ideopolitike e ushtarake, organizatorë dhe edukatorë të zotë.

Partia zhvilloi një punë të gjerë e të thellë për edukimin ideopolitik marksist-leninist të ushtarakëve, sidomos të kuadrove. U organizua në mënyrë sistematike studimi i teorisë marksiste-leniniste nëpërmjet veprave të Marksit, Engelsit, Leninit e Stalinit, dokumenteve të PPSH dhe veprave të shokut Enver Hoxha, duke e lidhur ngushtë këtë studim me punën e luftën heroike të klasës punëtore e të fshatarësisë kooperativiste, me kalitjen revolucionare të kuadrove të ushtrisë në veprimin revolucionar. Nëpërmjet një lufte të vendosur kla-

sore u dërrmuan shfaqjet e burokratizmit, të liberalizmit, të teknokratizmit dhe të intelektualizmit, të arrogancës e të ve-seve të tjera borgjeze. U vu në zbatim demokracia socialiste dhe vija e masave, kontrolli i drejtpërdrejtë punëtor e fshatar, praktika e dhënies llogari të komunistëve e të kuadrove përpara masës së ushtarëve. U vendos në të njëjtën kohë një disiplinë ushtarake e çeliktë, por e ndërgjegjshme. Të gjitha virtytet proletare, të farkëtuara në ushtri nga Partia që nga koha e Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare e vazhdimisht, morën një zhvillim të ri të vrullshëm, duke u bërë një forcë e madhe morale lëvizëse në plotësimin e detyrave të mbrojtjes së atdheut në përgjithësi.

U forcua sidomos baza revolucionare marksiste-leniniste e përgatitjes ushtarake të Ushtrisë Popullore e të mbarë popullit-ushtar për luftë popullore. Shkolla e lirë ushtarake u bë sistem i përgjithshëm i përgatitjes luftarake të masave punonjëse, të të gjitha strukturave ushtarake, me programe të studiuara mirë, të ndërtuara mbi bazën e vijës ushtarake marksiste-leniniste të Partisë, të artit ushtarak popullor dhe të udhëzimeve të Këshillit të Mbrojtjes. Ushtria dhe populli i armatosur siguruan kështu një shkallë të lartë gatishmërie e aftësie për mbrojtje, si asnjëherë tjetër, duke qenë në gjendje të kryejnë detyrat luftarake në çdo situatë, kundër çdo agresioni ose koalicioni agresorësh, në të gjitha variantet.

Kjo nuk do të thotë se çdo gjë kishte arritur përkryerjen e plotë, se duhej fjetur mendja, se nuk duhej vazhduar lufta për zhdukjen edhe të gjurmës më të vogël të punës reaksionare, antipopullore të tradhtarëve. Kryerja e detyrës së mbrojtjes, të cilën Partia e ka vlerësuar si detyrë mbi detyrat, kërkonte vazhdimisht punë e luftë të madhe revolucionare, gatishmëri e vigjilencë të lartë, sakrifica nga gjithë populli, dituri e organizim të përsosur e, mbi të gjitha, një udhëheqje proletare të plotë, të urtë të Partisë.

5. LUFTA REVOLUCIONARE NË LËMIN EKONOMIK

Ndër fushat më kryesore të luftës së Partisë ishte ekonomia, për zbatimin e politikës së saj ekonomike dhe të detyrave të planit të 5-të pesëvjeçar. Kjo ishte një luftë komplekse që u zhvillua në mënyrë të gërshetuar në disa drejtime.

Shkatërrimi i grupit armik të Abdyl Këllezit, Koço Theodhosit e Kiço Ngjelës

Lufta më e ashpër e Partisë për zbatimin e politikës së saj ekonomike dhe të

detyrave të planit u zhvillua kundër veprimtarisë armiqësore të grupit tradhtar të Abdyl Këllezit, ish-kryetar i Komisionit të Planit, Koço Theodhosit, ish-ministër i Industrisë dhe i Minierave, Kiço Ngjelës, ish-ministër i Tregtisë.

Ky grup, ashtu si të tjerët, kishte vite që zhvillonte një veprimtari armiqësore nën rrogëz, duke shfrytëzuar pozitën e pjesëtarëve të tij në Parti e në shtet si edhe të metat në punën e organizatave të partisë, të organeve shtetërore dhe ekonomike. Në valën revolucionare të luftës klasore Partia zbuloi më në fund edhe veprimtarinë minuese e sabotuese të këtij grupi, i cili e zhvillonte këtë veprimtari në lidhje e bashkëveprim me dy grupet e tjera tradhtarë, nën shtytjen dhe përkrahjen e armiqve të jashtëm, për të njëjtin qëllim: likuidimin e socializmit në Shqipëri. Si grupi i B. Ballukut, ashtu edhe grupi i A. Këllezit me shokë mbështetej në ndihmën e udhëheqjes kinëze, e cila e nxiste veprimtarinë tradhtarë kundërrevolucionare të këtyre grupeve.

Tradhtarët, duke qenë në opozitë me politikën ekonomike të Partisë, u përpoqën me të gjitha mënyrat ta shtrembëronin atë, të pengonin zbatimin e saj, të përhapnin pikëpamje e praktika borgjezo-revizioniste dhe të fusnin në drejtimin dhe organizimin e ekonomisë forma e metoda të vetadministrimit titist e të ekonomizmit kapitalist.

Ata goditën parimin e drejtimit të centralizuar të ekonomisë nëpërmjet zgjerimit jashtë mase dhe jashtë planit të marrëdhënieve të furnizimit e të shpërndarjes midis ndërmarrjeve, nëpërmjet mënjanimit të kontrollit shtetëror, financiar e bankar etj.

Ata u përpoqën të frynin aparatet shtetërore dhe ekonomike me nëpunës, duke krijuar organizma të shumta e të panevojshme dhe duke i mbushur ato me zyrtarë e teknokratë, duke shpikur të ashtuquajturat listorganika për të rritur personelin burokratik joproduhues, të cilin e cilësonin artificialisht si element punëtor.

Çrregullime të mëdha sollën tradhtarët në planifikim, për t'i hapur rrugën spontaneitetit dhe anarkisë në zhvillimin e ekonomisë, për ta futur ekonominë socialiste në rrugë të verbër.

Krimin më të madh ndaj popullit e socializmit e përbën veprimtaria e tyre sabotuese, e cila i solli dëme të pallogaritshme ekonomisë popullore.

Për vite me radhë ata sabotuan e çrregulluan zbulimin, nxjerrjen dhe përpunimin e naftës e të gazit. Njëkohësisht ndikuan në uljen e nxjerrjes së qymyrgurit. Sabotime zhvilluan edhe në sektorin e gjeologjisë. Bënë shumë përpjekje për të sabotuar, në bashkërendim me planet e udhëheqjes kineze, ndërtimin e veprave të reja dhe për të coroditur përdorimin e fondeve të investimeve kapitale në përgjithësi. Me mbështetjen e ish-drejtimesve të Ministrisë së Bujqësisë, kryen veprimtari minuese edhe në bujqësi. Një punë të gjerë shkatërrimtare zhvilluan në Tregtinë e Jashtme.

Qëllimi i armiqve ishte ta linin Shqipërinë socialiste pa lëndët e para strategjike, aq të nevojshme, dhe pa bukë, të pengonin zhvillimin e industrisë dhe të ekonomisë në përgjithësi, ta orientonin këtë ekonomi në rrugë të shtrembër. Lidhur me këtë qëllim ata synonin të bënin të pakënaqur popullin dhe t'u hapnin portat imperialistëve e revizionistëve duke e vënë ekonominë popullore në vartësi të tyre dhe duke e bërë tregun shqiptar një bisht të tregjeve kapitaliste.

Rrjetin e Tregtisë së Jashtme e përdorën për të mbajtur lidhjet e grupeve tradhtarë me armiqtë e jashtëm, të cilëve u shërbenin.

Veç këtyre, tradhtarët, me anë të shfrytëzimit të posteve zyrtare, shpërdoruan shumë fonde monetare dhe materiale.

Veprimtaria tradhtarë në fushën ekonomike filloi të zbulohet në shkurt 1975. Armiqtë nuk lanë dredhi pa përdorur dhe gur pa luajtur nga vendi për t'i shpëtuar demaskimit të plotë dhe gjykimin të punës së tyre antiparti, antisocialiste dhe antipopullore nga komunistët dhe nga masat punonjëse. Por organizatat e partisë e kolektivat punonjëse të sektorëve ekonomikë, ku tradhtarët kishin kryer veprimtarinë armiqësore, me të marrë sinjalin, me ndihmën e Komitetit Qendror të Partisë, iu futën një analize të thellë të punëve e të gjërave, nxorën në shesh gjithë atë veprimtari armiqësore, në tërë lakuriqësinë e saj dhe i vunë tradhtarët me shpatulla në mur.

Këtë veprimtari tradhtarë e shqyrtoi dhe e shkatërroi përfundimisht Plenumi i 7-të i KQ të Partisë, që u mbajt prej 26 deri më 29 maj 1975. Zbulimi dhe shkatërrimi i veprimtarisë së armiqve sabotatorë, tha shoku Enver Hoxha në Plenum,

«është një sukses i madh që duhet të na forcojë ndërgjegjen dhe besimin në veprimtarinë e drejtë dhe shpëtimtare të Partisë, e cila na udhëzon e na udhëheq drejt në punën për ndërtimin e socializmit dhe në luftën e klasave kundër gjithë armiqve që përpiqen të dëmtojnë Partinë dhe pushtetin tonë popullor»¹.

Plenumi përjashtoi nga Komiteti Qendror e nga Partia A. Këllezin dhe K. Theodhosin, duke i shkarkuar njëkohësisht nga gjithë funksionet shtetërore e shoqërore. K. Ngjelën e përjashtoi nga Komiteti Qendror e nga Partia Plenumi i 8-të, në tetor 1975.

Duke shkatërruar grupin armik sabotator, Komiteti Qendror dhe gjithë Partia i përforcuan mësimet e nxjerra nga Plenumi i 4-t, i 5-të e i 6-të.

Një ndër-mësimet më të rëndësishme, që lidhej veçanërisht me likuidimin e veprimtarisë armiqësore në fushën e ekonomisë nga Plenumi i 7-të, ishte se edhe në këtë fushë zhvillohej një luftë e ashpër klasore e gërshtuar me luftën në fushën politike dhe ideologjike. Po u kuptua mirë dhe u zbatua kjo çështje nga të gjithë, arrinte në konkluzion Plenumi, atëherë edhe punët kanë për të shkuar kudo mirë, politika ekonomike e Partisë dhe detyrat e planit kanë për t'u zbatuar drejt e plotësisht.

Komiteti Qendror me shokun Enver Hoxha, duke njoftuar Partinë dhe mbarë popullin për vendimet dhe konkluzionet e Plenumit të 7-të, u bënin atyre thirrje të mobilizoheshin me të gjitha forcat për ta mbyllur me realizim të plotë planin e vitit 1975, që ishte viti i fundit i pesëvjeçarit të 5-të dhe për t'u përgatitur për sulme të reja në plotësimin e detyrave të planit të ardhshëm pesëvjeçar.

Kapërcimi i vështirësive dhe i pengesave në zbatimin e detyrave ekonomike

Një objekt shumë i rëndësishëm i luftës në lëmin ekonomik ishte kapërcimi i vështirësive të rritjes.

Plotësimi i detyrave të vështira të planit dhe perspektiva e zhvillimit të ekonomisë kërkonin një përsosje të mëtejshme të marrëdhënieve socialiste në prodhim në tërësi.

Për këtë qëllim Partia dhe shteti morën një varg masash përkatëse, që kishin si pikësynim sidomos ngritjen në një nivel

¹ Enver Hoxha. Fjala në Plenumin e 7-të të KQ të PPSH. AQP.

më të lartë të organizimit e të drejtimit shkencor të ekonomisë. Përpjekje të mëdha u bënë për të përsosur punën me norma mbi bazën e një kuptimi më të thellë ideopolitik dhe ekonomik të sistemit të normave, si një forcë rregulluese e prodhimit, një mjet mobilizimi të punonjësve për arritje gjithnjë më të larta në veprimtarinë prodhuese. U shtua kështu përqindja e punëtorëve dhe e kooperativistëve që punonin me norma. Në mënyrë të posaçme u luftua për kalimin nga normat e thjeshta statistikore në norma progresive teknike.

Për kapërcimin e vështirësisë që e kishte burimin në mospërputhjen midis nivelit të përgatitjes tekniko-profesionale të punonjësve e të specialistëve dhe teknikës e proceseve teknologjike moderne, iu kushtua kujdes kualifikimit të tyre me anë të kurseve e të shkollave, me anë të përpjekjeve individuale, me anë të ndihmës njëri-tjetrit. Për të nxitur kualifikimin, përvetësimin e teknikës, shprehitë profesionale, u vendos atëherë kulturore e profesional i punëtorëve, i personelit tekniko-administrativ dhe i nëpunësve, si mjet për të vlerësuar shkallën e kualifikimit të tyre. U bë gjithashtu rregullimi në kategorizimin e proceseve dhe të vendeve të punës në përputhje me teknologjinë e prodhimit.

Një problem i vazhdueshëm ishte zënia me punë e afër 40 000 forcave të reja që krijoheshin çdo vit. Zgjidhja e këtij problemi s'mund t'i lihej spontaneitetit. Në bazë të direktivës së Komitetit Qendror, organet shtetërore, pas një studimi të imët, i sistemonin këto forca në bujqësi, në veprat e mëdha, në miniera, në sharra, në ndërtim e gjetkë.

Masë me një domethënie të madhe ekonomiko-shoqërore, ideologjike e politike, që vendosën Komiteti Qendror i Partisë dhe Këshilli i Ministrave në prill 1976, ishte ulja e re e pagave të larta dhe kryerja e disa përmirësimeve në sistemin e pagave dhe shpërblimeve të punonjësve. Kjo solli një ngushtim të mëtejshëm të raportit midis pagave të larta e pagave të ulëta. Ky raport, nga 1 me 2,5 që ishte më parë, zbriti në 1 me 2, kurse midis pagës së drejtorëve të ndërmarrjeve dhe pagës mesatare të punëtorëve nga 1 me 2 në 1 me 1,7.

Në rregullimet e reja në sistemin e pagave Partia u nis: së pari, nga parimi i ngushtimit të vazhdueshëm të sferës së veprimtari të «së drejtës borgjeze» në socializëm sa më tepër shkon përpara kjo shoqëri drejt komunizmit, kur kjo e drejtë do të zhduket krejt; së dyti, nga parimi i përparësisë në shpër-

blim që duhet të ketë puna prodhuese mbi çdo lloj pune tjetër. Është puna prodhuese që krijon të mirat materiale, prandaj shërben si bazë për ndërtimin e një sistemi të drejtë të shpërblimit sipas punës. Të dy këto parime revolucionare janë flakur tej me kohë në vendet revizioniste, ku veprojnë parimet dhe ligjet borgjeze të shpërblimeve si në çdo vend tjetër kapitalist.

Në vazhdim të kujdesit të përhershëm që ka treguar Partia për fshatarësinë punonjëse, ajo mori në këtë kohë masa të reja revolucionare për përsosjen e marrëdhënieve socialiste, për zhvillimin e forcave prodhuese dhe për ngritjen e nivelit të jetesës në fshat.

Masa e parë e madhe pas Kongresit VI të Partisë që krijimi i **kooperativave të tipit të lartë**. Nga viti 1972 deri në fund të vitit 1975 u ngritën në Republikë dhjetëra kooperativa të tilla. Kjo masë u mor me qëllim që të shpejtohen ritmet e zhvillimit të prodhimit bujqësor e blegtoral dhe të bëhet një hap përpara në rrugën e afrimit të pronës së grupit me pronën e gjithë popullit.

Tipari i ri dallues i kooperativave të tipit të lartë në krahasim me kooperativat e zakonshme, është pjesëmarrja e shtetit në ekonominë shoqërore kooperativiste bujqësore me fonde e mjete të pakthyeshme, si edhe zbatimi i disa formave të organizimit, të drejtimit e të shpërblimit që u afrohen formave që përdoren në sektorin shtetëror.

Drejtësia e kësaj mase u vërtetua brenda pak vjetëve. Ndonëse kjo ishte një përvojë e re që zbatohet për herë të parë në Shqipëri, katër vjet pas krijimit të tyre, kooperativat e tipit të lartë, që zinin 23 për qind të tokës-arë të të gjithë sektorit kooperativist, prodhuan 25 për qind të drithit, 40 për qind të lulediellit, më shumë se 50 për qind të orizit e të pambukut etj.

Masa të tjera në dobi të zhvillimit të fshatit, për ngushtimin e dallimeve me qytetin, ishin: marrja përsipër nga ana e shtetit e shpenzimeve për shërbimet socialkulturore, të investimeve për ndërtimin e shkollave, kopshteve e çerdheve, shtëpive të kulturës e të objekteve shëndetësore; shtimi i investimeve shtetërore në zonat kodrinore e malore për ndërtimin e veprave të reja dhe për zgjerimin e rrjetit ujitës; ulja e çmimit të plehrave azotike për këto zona; ngritja e pensioneve për kooperativistët etj.

Për kapërcimin e vështirësive të rritjes, për zgjidhjen e problemeve që dilnin nga kjo, Partia zhvilloi një luftë të ashpër kundër të metave e dobësive, sidomos kundër shfaqjeve të liberalizmit, burokratizmit, teknokratizmit, interesit të ngushtë e globalizmit, që nxiteshin edhe nga grupi tradhtar në ekonomi për të penguar zbatimin e politikës ekonomike të Partisë dhe plotësimin e planit. Shfaqje të tjera të dëmshme që u goditën ishin fillimi i ndërtimit të disa veprave pa studim e projekt të plotë, tejkalimi i fondeve të investimeve për objektet në ndërtim, thyerja e disiplinës së planit dhe e disiplinës në punë, shkelja e kontratave, dobësitë në kooperimin e bashkëveprimin, dëmtimet e shpërdorimet e pronës socialiste.

Pengesa e vështirësi jo të vogla iu deshën Partisë dhe shtetit të kapërcenin për të çarë bllokadën imperialisto-revizioniste, për të mënjeluar çdo ndikim negativ të krizës ekonomike në botën kapitaliste mbi ekonominë popullore të Shqipërisë. Në situatën reale, Partia vuri theksin sidomos te rritja e rezervave, te zbulimi i burimeve të reja për sigurimin në një masë më të madhe të lëndëve të para në vend, te prodhimi në vend i shumë artikujve e mallrave, veçanërisht të pjesëve të ndërrimit, që silleshin nga jashtë.

Vështirësi e pengesa serioze u krijuan për plotësimin e planeve ekonomike si pasojë e moszbatimit të marrëveshjeve e protokolleve zyrtare nga ana e palës kineze. Projektet dhe mjaft makineri, pajisje e materiale të tjera për objektet ekonomike, që ndërtoheshin me kredi nga Kina, dërgoheshin në Shqipëri me vonesë të madhe. Për shkak të këtyre vonesave, mbetën shumë objekte pa u ndërtuar në afatet e planifikuara. Kjo ndikoi për të keq edhe në plotësimin e planeve të prodhimit në degë të veçanta dhe të industrisë në përgjithësi.

Plotësimi i planit të 5-të pesëvjeçar

Lufta revolucionare e Partisë dhe e masave popullore për kapërcimin e vështirësive të rritjes, kundër dobësive në punë dhe shfaqjeve të huaja, kundër rrethimit e bllokadës imperialisto-revizioniste dhe kundër grupeve armike çoi në plotësimin e detyrave që shtroi Kongresi VI për zhvillimin e ekonomisë e të kulturës popullore.

Gjatë pesëvjeçarit të 5-të prodhimi i përgjithshëm industrial u rrit me një ritëm mesatar vjetor 8,7 për qind. Ekonomia

popullore në vitin 1975 përballonte prodhimin në vend të 85 për qind të mallrave të përdorimit të gjerë.

Prodhimi bujqësor u shtua me një ritëm mesatar vjetor prej afër 6 për qind. Duke ecur në rrugën e intensifikimit, bujqësia u fuqizua me një bazë më të gjerë e më komplekse mekanike.

Gjatë pesëvjeçarit u punua në 310 vepra të rëndësishme ekonomike e socialkulturore, prej të cilave 155 u dhanë për shfrytëzim.

Eksporti u rrit 8 për qind më shumë se importi.

Të ardhurat kombëtare u realizuan me një ritëm mesatar 3 herë më të lartë se shtimi i popullsisë. Të ardhurat reale për frymë u rritën 14,5 për qind në përgjithësi, siç parashikonte plani, kurse në fshat 20,5 për qind.

U zgjerua më tej rrjeti shëndetësor, sidomos në fshat. Më 1975 kishte një mjek për 870 banorë kundrejt 1800 banorëve në vitin 1970. Jeta mesatare e njeriut arriti 68 vjet.

Në pesëvjeçarin e pestë arsimi mori një zgjerim të mëtejshëm. Më 1975 në çdo tre banorë një mësonte në shkollë.

Në vitin 1972 u krijua Akademia e Shkencave.

Entuziazmi dhe vrulli i ri revolucionar që ndezën Plenumi i 4-t, i 5-të, i 6-të e i 7-të i KQ u materializuan edhe më mirë me një varg arritjesh të reja në vitin 1976. Arritja më e madhe ishte prodhimi, për herë të parë, në vend i gjithë bukës që i nevojitej popullsisë. Kjo arritje mund të quhet një fitore historike për Shqipërinë socialiste.

Drejtësia e politikës ekonomike revolucionare të ndjekur nga Partia bëhet edhe më e qartë po të krahasohen arritjet me vitin 1960, kur filloi bllokada e revizionistëve sovjetikë kundër Shqipërisë socialiste. Më 1975 prodhimi industrial ishte katër herë më i madh, kurse prodhimi bujqësor dy herë e gjysmë. Industria elektrike që rritur më se 7 herë, industria mekanike — 14,5 herë, industria kimike afër 25 herë. Në bujqësi punonin 17 mijë traktorë kundrejt 4 500 më 1960, kurse plehra kimike, të gjitha të prodhuara në vend, përdorëshin 25 herë më shumë. Më 1976 rendimenti mesatar i grurit arriti 27 kv/ha (në zonat fushore 33 kv/ha) kundrejt 7,4 kv/ha më 1960. Në shkollat e larta të vendit u përgatitën brenda 15 vjetëve të fundit 6,5 herë më shumë kadro e specialistë të profileve të ndryshme.

Disa detyra të planit të 5-të pesëvjeçar nuk u realizuan plotësisht, disa vepra industriale nuk u ndërtuan në afatet e caktuara, sidomos për arsye të sabotimit të udhëheqjes kineze e të veprimtarisë armiqësore të tradhtarëve, por edhe për shkak të vështirësive të rrjedhura nga dobësitë në drejtimin dhe organizimin e punës. Megjithatë, asnjë shkak, asnjë rrethanë, asnjë vështirësi, asnjë presion i jashtëm nuk mundën të ndalnin marshimin fitimtar të Shqipërisë socialiste.

6. NGRITJA E ROLIT UDHËHEQËS TË KLASËS PUNËTORE DHE FORCIMI I MËTEJSHËM I PARTISË

Sa më tepër zhvillohej përpara revolucioni socialist në të gjitha fushat përmes luftës së ashpër klasore, aq më shumë dilte i domosdoshëm forcimi i rolit udhëheqës të klasës punëtore, si klasë në fuqi, dhe i partisë së saj.

↳ Zgjerimi dhe thellimi i kontrollit të drejtpërdrejtë punëtor e fshatar

Klasa punëtore në fuqi e kryen rolin udhëheqës gjithnjë nëpërmjet partisë së saj dhe diktaturës së proletariatit. Por këto, siç ka treguar përvoja e hidhur e Bashkimit Sovjetik dhe e vendeve të tjera ish-socialiste, mund të degjenerojnë, mund të pushtohen nga sëmundjet e rrezikshme të burokratizmit e të liberalizmit dhe të shndërrohen nga parti e pushtet punëtor në parti e pushtet borgjezo-revizionist. Është pikërisht detyra e madhe e klasës punëtore, në radhë të parë, që të mos lejojë këtë degjenerim, që të mos ndodhë «shndërrimi i organeve shtetërore nga shërbëtorë të shoqërisë në zotër të shoqërisë», siç thoshte F. Engelsi¹, që të ruhet e të forcohet pa pushim karakteri proletar i partisë dhe i shtetit socialist.

Lufta për shkatërrimin e grupeve tradhtarë komplotiste, e gërshtuar me luftën frontale kundër liberalizmit, burokratizmit e teknokratizmit tregoi edhe më mirë sa vendimtare është kryerja e kësaj detyre nga ana e klasës punëtore, sa i domosdoshëm është kontrolli punëtor mbi veprimtarinë e orga-

1 K. Marks — F. Engels. Vepra të zgjedhura, vëll. I, 1975, f. 504.

meve dhe organizatave të Partisë, të organeve shtetërore dhe ekonomike, të aparateve e të kuadrove, kudo e mbi çdo gjë, në qytet e në fshat, siç udhëzonte Kongresi VI i PPSH.

Që nga prilli 1968, kur shoku Enver Hoxha në fjalën e tij mbi kontrollin punëtor kërkonte të kuptohej e të zbatohej më drejt ky kontroll si një element themelor i udhëheqjes së klasës punëtore, në këtë çështje qenë bërë hapa të mëdhenj. Kontrolli i drejtpërdrejtë punëtor ishte bërë pjesë e pandarë e veprimtarisë revolucionare të Partisë, të shtetit, të masave punonjëse. Megjithatë prapë vëreheshin zigzage, kuptime të ngushta ose të njëanshme, praktika të shtrembëra, haseshin pengesa në zbatimin e direktivës së Partisë dhe të mësimëve të Leninit për kontrollin punëtor.

Pikësëpari përpjekjet e Partisë u drejtuan për një kuptim më të thellë ideologjik e politik të kontrollit të drejtpërdrejtë punëtor si një domosdoshmëri objektive, si një parim-bazë i jetës shoqërore e shtetërore socialiste.

K kontrolli punëtor mori një zbatim më të gjerë duke përfshirë në përbërjen e tij edhe kooperativistët, prandaj filloi të quhej **kontroll punëtor e fshatar**. Klasa punëtore s'mund ta ndajë aleaten e saj të ngushtë, fshatarësinë kooperativiste nga pjesëmarrja në qeverisje e në drejtimin e ekonomisë, s'mund ta ndante atë as nga ushtrimi i kontrollit të drejtpërdrejtë, si një nga mjetet më të rëndësishme për realizimin e kësaj pjesëmarrjeje.

Në përbërjen e kontrollit punëtor e fshatar, sipas udhëzimeve të KQ të Partisë, nuk lejohen të marrin pjesë nëpunësit. Nëpunës specialistë mund të tërhiqen, në rastet kur shihet e nevojshme, jo si anëtarë të grupeve kontrolluese, por si ndihmës.

U qartësuan më mirë qëllimet e kontrollit punëtor e fshatar. Ndodhte shpesh që ky kontroll të mos kapte çështjet themelore. Shfaqeshin pikëpamje se kontrolli punëtor e fshatar nuk mund të zbatohet në çështjet administrative, juridike, financiare, teknike, në sektorët e arsimit, të shkencës, të letërsisë dhe të arteve, sepse për këto çështje e sektorë punëtorët e kooperativistët s'japin dot gjoja mendime të pjekura, të sakta e të prera, pasi s'janë specialistë e kompetentë! Thuhej edhe se kontrolli punëtor e fshatar s'mund të ushtrohet për asnjë çështje të mbrojtjes, pasi atje çdo gjë përbën sekret! Këto pikëpamje i nxitnin dhe i përhapnin kryesisht

elementët armiq e burokratë, për të shmangur kontrollin e masës, i cili zbulonte shtrembërimet e shkëlqet e vijës së Partisë, të ligjeve të shtetit.

Komitetit Qendror, vetë shokut Enver Hoxha, iu desh të ndërhynte disa herë për të sqaruar qëllimet e mëdha të kontrollit punëtor e fshatar. Këto qëllime janë: të verifikohet zbatimi drejt i ideologjisë dhe i vijës së Partisë, të zbatohen plotësisht detyrat e planit, ligjet e shtetit, normat e shoqërisë socialiste; të luftohen burokratizmi, liberalizmi e gjithë shfaqjet e huaja; të ketë kudo rregull e disiplinë të çeliktë në punë, në administratën shtetërore; të ruhet nga dëmtimet prona socialiste.

Për kontrollin punëtor vëreheshin gjithashtu raste të dy prirjeve të kundërta, por njësoj të dëmshme, siç janë prirja e kontrollit spontan dhe prirja e kontrollit burokratik, kontrollit në korniza.

Partia zhvilloi luftë kundër të dy këtyre prirjeve.

Ajo e bëri të qartë se kontrolli i drejtpërdrejtë punëtor e fshatar duhet të jetë i drejtuar mirë. Atë e udhëheq Partia, si çdo veprimtari tjetër politike, ekonomike, shoqërore, kulturore, ushtarake etj. «Udhëheqja e PPSH, pararojës revolucionare të klasës punëtoare të vendit tonë, përbën kushtin numër një për realizimin në rrugë të drejtë të kontrollit punëtor e fshatar, që nuk është një veprim spontan e anarkist, por kontroll i organizuar»¹.

Por duke forcuar udhëheqjen e kontrollit të drejtpërdrejtë punëtor e fshatar nga Partia, Komiteti Qendror porosiste të tregojë kujdes për të mos e kthyer atë në kontroll partie. Në asnjë mënyrë s'duheshin përzier këto dy kontrole, ndonëse të dy janë kontroll i klasës punëtoare. Ato kanë sfera veprimi e kompetenca të ndryshme. Kontrolli punëtor e fshatar, edhe pse i udhëhequr nga Partia, mbetet gjithnjë kontroll i drejtpërdrejtë i punëtorëve dhe i kooperativistëve, kurse kontrolli i Partisë kryhet drejtpërdrejt nga organet udhëheqëse dhe organizatat e partisë.

Për organizimin më të përsosur të kontrollit punëtor e fshatar, me vendim të Komitetit Qendror të Partisë, pranë

1 Vendim i Byrosë Politike të KQ të PPSH «Mbi forcimin e mëtejshëm të kontrollit të drejtpërdrejtë punëtor e fshatar», 27 nëntor 1975. AQP.

organizatave-bazë, byrove të partisë në ndërmarrje e kooperative, si edhe pranë komiteteve të partisë në rrethe, u ngritën grupe të posaçme kontrolli, të përbëra nga punëtorë dhe kooperativistë të pararojës, komunistë e të paparti.

Por organizimi i kontrollit punëtor e fshatar nuk donte të thoshte të hartoheshin plane e programe të këtij kontrolli për tre, për gjashtë muaj ose një vit. Hartimi i të tilla programeve do ta çonte këtë kontroll drejt burokratizimit dhe humbjes së befasisë e të zhdërvjelltësisë që duhet të ketë ai.

Kush dhe ç'problem duhet kontrolluar, këtë e cakton komiteti ose organizata e partisë, kur e kërkon nevoja. Organet dhe organizatat e partisë, që udhëheqin e kontrollojnë të gjitha punët, sa herë që shohin se në njërin ose në tjetrin sektor, ndërmarrje, kooperativë a institucion, për njërën ose tjetrën çështje punët nuk shkojnë mirë, detyrat dhe direktivat nuk zbatohen, kur lindin probleme shqetësuese, atëherë vendosin kolegjisht të dërgojnë menjëherë kontrollin punëtor e fshatar për të zbuluar të metat, gabimet, fajet, për të vërtetuar dëmet, për të nxjerrë në shesh kush është përgjegjës për to dhe për të caktuar masat e domosdoshme.

Edhe kontrolli i drejtpërdrejtë punëtor e fshatar vishet me kompetenca.

Kuadrot dhe organet përkatëse janë të detyruar të ndreqin menjëherë qëndrimet e veprimet, të zbuluara nga grupet e këtij kontrolli dhe që venë ndesh me ligjet, me urdhëresat, me rregullat në fuqi, me vendimet, me direktivat e Partisë.

Grupet e kontrollit punëtor e fshatar kanë të drejtë të pezullojnë nga funksionet cilindo kuadër drejtues e nëpunës, kur duket sheshit se ata kanë kryer gabime e shkelje të rënda, derisa të vendoset e të zgjidhet përfundimisht çështja nga organet kompetente të nomenklaturës.

Masat e tjera, që grupet e kontrollit i gjykojnë të nevojshme të merren, ua propozojnë organizatave dhe organeve të partisë, organeve shtetërore dhe ekonomike, kolektivave punonjëse.

Në çdo rast, masat, detyrat, rekomandimet, problemet që ngre kontrolli punëtor e fshatar i shtrohen gjykimit të punonjësve.

Organizatat e bashkimeve profesionale nuk e udhëheqin kontrollin e drejtpërdrejtë punëtor. Por ato nuk mund të qëndrojnë në asnjë mënyrë të huaja ndaj kësaj çështjeje.

Ato kanë detyrë të zhvillojnë një punë të gjerë edukuese për ta bërë klasën punëtore të ndërgjegjshme për misionin e saj të madh udhëheqës e për rëndësinë e kontrollit të drejtpërdrejtë punëtor, për t'i ndihmuar grupet e kontrollit e për të mobilizuar punonjësit në zbatimin e porosive, në zgjidhjen e problemeve që shtrun ai. Një detyrë të tillë kanë edhe organizatat e Frontit, të Bashkimit të Rinisë e të Bashkimit të Grave për përgatitjen ideopolitike të masave punonjëse, të rinisë e të gruas në ushtrimin e kontrollit punëtor e fshatar.

Ndihmë të madhe të gjithanshme detyrohen t'u japin grupeve të kontrollit punëtor e fshatar edhe organet shtetërore, këshillat popullore me komitetet ekzekutive të tyre, gjykatat e prokuroritë, komandat e reparteve ushtarake dhe organet e Punëve të Brendshme.

Një kujdes i posaçëm iu kushtua përgatitjes ideopolitike dhe specializimit të grupeve të kontrollit. Sipas udhëzimeve të Komitetit Qendror e të mësimave të shokut Enver Hoxha, përgatitja e tyre është ideologjike e politike, është edhe speciale për t'u aftësuar kontrolluesit si kompetentë të çështjeve e të problemeve.

Rëndësi të veçantë kishte të kuptohej mirë lidhja dhe zhvillimi i harmonishëm i kontrollit të drejtpërdrejtë punëtor e fshatar me kontrollin e Partisë e kontrollin shtetëror. Të tre këto kontrolle janë të klasës, kanë karakter proletar, prandaj nga kjo pikëpamje përbëjnë një kontroll të vetëm. Por ato nuk zëvendësojnë njëri-tjetrin, ashtu si nuk e përjashtojnë njëri-tjetrin. Mjafton të mungojë ose të jetë i dobët njëri prej tyre që kontrolli i klasës të çalojë dhe punët të mos shkojnë mbarë. Prandaj KQ kërkonte që të tregohej vazhdimisht kujdes për të mos e shndërruar kontrollin e drejtpërdrejtë punëtor e fshatar në shtojcë të kontrollit të Partisë ose të kontrollit shtetëror, gjithashtu për të mos nënvleftësuar kontrollin e Partisë e shtetëror, për t'i zhvilluar të tre kontrollet në lidhje organike me njëri-tjetrin, që njëri të ndihmojë e të plotësojë tjetrin.

Rezultatet e kontrollit të drejtpërdrejtë punëtor e fshatar, ashtu si të kontrollit të Partisë e të kontrollit shtetëror, vlerësohen jo nga numri i tyre, por nga zbatimi i detyrave dhe nga pakësimi i shfaqjeve të huaja, i shkeljeve e i shtrembërimeve të direktivave të Partisë, të ligjeve të shtetit, të

normave të shoqërisë socialiste, nga ulja e kundërvajtjeve dhe e krimeve.

Kalitja revolucionare e kuadrit në shkollën e klasës punëtore Sipas orientimeve të Kongresit VI, Partia e rriti më shumë kujdesin dhe luftën për revolucionarizimin e vazhdueshëm të kuadrit.

Në vlerësimin e rolit të kuadrit, në përgatitjen dhe edukimin e tij Partia gjithnjë është udhëhequr nga parimi marksist-leninist mbi raportin kuadër-masë, sipas të cilit kuadrot janë shërbëtorë të masave. Meritat, vlera e kuadrove përcaktohen gjithnjë nga shërbimet që u sjellin popullit, klasës punëtore, revolucionit, socializmit.

Lenini, duke folur për rolin e kuadrove drejtues thoshte: «Asnjë klasë në histori nuk e ka arritur sundimin pa nxjerrë udhëheqësit e saj politikë, përfaqësuesit e saj përparimtarë, të aftë të organizojnë lëvizjen dhe të udhëheqin atë»¹. As klasa punëtore s'mund të bëjë pa udhëheqësit, pa kuadrot e saj drejtues. Si çdo klasë edhe ajo përgatit kuadrot e vet.

Sa rëndësi ka të përgatisë klasa punëtore me partinë e saj kuadrot drejtues të revolucionit e të socializmit, aq rëndësi ka edhe t'i ruajë ata nga çdo ndikim borgjez, t'i edukojë e t'i kalitë vazhdimisht si revolucionarë, që të mbeten deri në fund shërbëtorë të saj e të popullit.

Në Bashkimin Sovjetik kundërrevolucionin e bënë kuadrot që kishin dalë jashtë kontrollit dhe udhëheqjes së klasës punëtore, kishin humbur shpirtin revolucionar dhe qenë borgjezuar, që bënë ligjin mbi klasën e partinë. Nga ky fakt PPSH nxirrte mësim shumë të mëdha për të ushtruar vazhdimisht kontrollin dhe udhëheqjen e saj e të klasës mbi kuadrot. «*Kuadri... para së gjithash duhet të edukohet në shkollën e klasës punëtore, — mëson shoku Enver Hoxha. — Po nuk bëri shkollën e klasës, kuadri nuk vlen. Një kuadër që nuk është i pajisur me edukatën dhe me shpirtin e klasës, sot ose nesër, po të ketë mundësi, është gati t'ua hipë në zverk Partisë dhe masës*»².

1 V.I. Lenin. Detyrat e ngutshme të lëvizjes sonë. Veprat, vëll. 4, f. 432.

2 Enver Hoxha. Kuadri duhet të edukohet në shkollën e klasës punëtore. 31 mars 1975. Raporte e fjalime 1974-1975, f. 149.

Për zbatimin e këtij mësimi Partia zhvilloi një punë shumë të dendur e të vëmendshme pas Kongresit VI të saj.

Ajo luftoi e dërrmoi përpjekjet e elementëve armiq, liberalë e burokratë për ta shndërruar politikën e kuadrit nga monopol të Partisë në monopol të tyre, për ta vënë atë në shërbim të qëllimeve e të interesave të tyre.

Njëkohësisht ajo e bëri edhe më mirë të qartë ç'do të thotë që politika e kuadrit është monopol i Partisë, duke zhdukur shtrembërimet e karakterit burokratik, sektar ose liberal.

Për kuadrin Partia ka një vijë politike të përcaktuar mirë, ka kritere, orientime, nomenklatura e procedura, të cilave duhet t'u nënshtrohen të gjithë, pa përjashtim. Për zbatimin e kësaj politike nuk merren e nuk përgjigjen vetëm disa punonjës të posaçëm të ngarkuar për punën me kuadrin, as vetëm sekretarët përkatës të komiteteve të partisë, por gjithë organet e organizatat e partisë, tërë komunistët, gjithë kuadrot drejtues, sekretarë e kryetarë, ministra e drejtorë, komandantë e komisarë politikë. Asgjë nuk lejohet të kryhet në mënyrë individuale, as vlerësimi i punës së secilit kuadër, as emërimet e gradimet, as ndëshkimet kur ato dalin të nevojshme. Të gjitha vendimet për kuadrin merren kolegjisht.

Kuadrot luajnë një rol të pazëvendësueshëm në zbatimin e vijës së Partisë, por ata nuk janë Partia. Këtë rol ata mund ta kryejnë vetëm nën udhëheqjen e Partisë, të organeve e të organizatave-bazë të saj. «Kuadrot kanë vendin e tyre, kanë rolin e tyre, — theksonte shoku Enver Hoxha, — por këta jo të bëjnë ligjin mbi Partinë, por Partia e klasa të bëjnë ligjin mbi ta»¹. Funkcionet, kompetencat që u jepen kuadrove nuk janë privilegje, ato nuk mund të përdoren sipas dëshirës ose për interesin e njërit ose të tjetrit, por për të kryer detyrat, ligjet, direktivat e vendimet e Partisë. Në organizatën e partisë s'ka grada e tituj. Atje komandon e drejton organizata dhe jo kuadri. Çdo kuadër, me çdo përgjegjësi të jetë veshur, është i detyruar t'i nënshtrohet gjykimit, vullnetit të organizatës. Kuadrove me mentalitete kulaku, burokrati ose liberali, që mendojnë se janë të paprekshëm, se janë të plotfuqishëm të bëjnë e të vendosin çdo gjë pa pyetur organizatën, pa pyetur klasën e masën, «Partia, — mëson shoku Enver Hoxha, —

¹ Enver Hoxha. Diskutim në mbledhjen e Sekretariatit të KQ të PPSH, 26 mars 1975. Raporte e fjalime 1974-1975, f. 133.

duhet t'u thyejë hundët dhe kërcinjtë, t'i zbresë menjëherë e pa hezitim nga kali...»¹.

Edukimi i kuadrit në shkollën e klasës do të thotë që ai të punojë tok me të, me tempin dhe disiplinën e saj, të lodhet e të djersijë si klasa, njëkohësisht të përvetësojë ideologjinë e politikën e klasës, të udhëhiqet në çdo veprim nga kjo politikë e ideologji, të jetë vazhdimisht nën kontrollin e masës së punonjësve e të japë llogari sistematikisht para tyre.

Për të realizuar këtë vijë të Partisë u luftuan shmangiet që i bënin me mënyra të ndryshme një numër kuadrosht të zyrave punës prodhuese.

Rregull më i rreptë u vu edhe në qarkullimin e kuadrit. U thye rezistenca burokratike që pengonte qarkullimin e një numri kuadrosht, sidomos kuadrosht specialistë në dikastere dhe institucione shkencore e arsimore, gjoja të pazëvendësueshëm.

Një punë të madhe edukuese zhvilloi Partia për ndreqjen e atyre kuadrove që kishin rënë padashur në një rën ose në tjetrën mënyrë në ndikimin e grupeve armiqësore komplotiste. Ajo jo vetëm bëri diferencimin midis atyre që ishin me të vërtetë armiq (këta ishin fare pak) dhe atyre që ishin futur rastësisht në vorbullën e armiqve, por këtyre të fundit u dha dorën prej prindi, i riedukoi, i ngriti përsëri në radhët e luftëtarëve besnikë të revolucionit e të socializmit, ashtu siç vepronte edhe me kuadro të tjerë që bënin gabime, të cilët, me ndihmën e Partisë, i kuptonin dhe i ndreqnin.

Përmirësime të mëdha u arritën veçanërisht në çështjen e ngritjes së kuadrit.

Pas kritikës dhe porosive të shokut Enver Hoxha në fjalën e Matit (shkurt 1972) ndryshoi kudo raporti i kuadrove komunistë kundrejt kuadrove të paparti. Në vitin 1976 rreth 72 për qind e njerëzve në organet e zgjedhura të pushtetit shtetëror, të organizatave të masave, të kooperativave bujqësore ishin të paparti, kurse nëpunësit e paparti të emëruar në organikat e gjithë sektorëve (pa ushtrinë) përbënin 82 për qind. Kjo dëshmonte për lidhjet e çeliktat me popullin, për besimin e madh të Partisë te punonjësit e paparti, për trajti-

¹ Enver Hoxha. Fjala në mbledhjen e Sekretariatit të KQ të PPSH, 4 prill 1975. Raporte e fjalime 1974-1975, f. 184.

min e barabartë të tyre me komunistët, për demokracinë socialiste.

Në të njëjtën kohë u përmirësua përbërja punëtore e kuadrit. Kuadrot me origjinë, prejardhje e gjendje punëtore në organet udhëheqëse të Partisë, nga qendra në bazë, zinin 46 për qind të efektivit, kurse në dikasteret 40 për qind. Ndërkaq në organet e zgjedhura të pushtetit, të organizatave të masave e të kooperativave bujqësore punëtorët e kooperativistët përbënin 70 për qind. Kjo fliste për tendenciozitetin klasor që ndjek Partia me politikën e kuadrit, për të mos lejuar shproletarizimin e tij, si ndodhi në Bashkimin Sovjetik e gjatë.

Sukses i dukshëm u shënuar edhe në ngritjen në përgjegjësi të kuadrit të ri në moshë. Më shumë kuadro me moshë relativisht të re hynë në Komitetin Qendror të Partisë, në Kuvendin Popullor, në Këshillin e Ministrave, në komitetet e partisë, në këshillat popullore e në të gjitha organizmat e Partisë, të shtetit, të ekonomisë, të organizatave të masave. Më 1976, 40 për qind e numrit të përgjithshëm të kuadrove të të gjitha nomenklaturave ishin të moshave deri 30 vjeç, 31 për qind nga 31 deri 40 vjeç. Praktika e vërtetoi sa i drejtë dhe i domosdoshëm është një qëndrim i tillë i Partisë. Por Partia nuk ra aspak në gabimin e nënvlerësimit e të trajtimit jo të vëmendshëm të kuadrove të vjetër. Punët me kuadrin ajo i kryente gjithnjë me urtësinë e pjekurinë më të madhe, duke ndjekur vijën e harmonizimit sa më të përsosur midis kuadrit të ri e të vjetër, që t'i përshtatet zgjidhjes së detyrave të revolucionit, edhe aktuale, edhe të perspektivës.

Partia qartësoi më mirë në këtë periudhë edhe një çështje tjetër parimore të rëndësishme që ka të bëjë me rolin e shkollës në përgatitjen e kuadrit. Shkolla patjetër që luan një rol të rëndësishëm në këtë çështje. Pa kulturë, arsimit, shkencë nuk drejtohet e nuk ndërtohet dot shoqëria socialiste. Por kuadro drejtues nuk nxjerr drejtpërdrejt shkolla. Ata dalin nga lufta e përpjekjet revolucionare për ndërtimin socialist dhe mbrojtjen e atdheut. Mbi bazën e vendosmërisë e të aftësisë në këtë luftë e në këto përpjekje, ata i ngre në pozitën e drejtuesit Partia me klasën punëtore dhe fshatarësinë kooperativiste.

Në edukimin revolucionar të kuadrit e të inteligjencës ndikoi edhe ulja e re e pagave të larta, kryerja e disa përmirësimeve të tjera në sistemin e pagave e të shpërblimeve. Kjo ngushtonte më tej sferën e veprimit të rrezikut të degjeneri-

mit borgjezo-revizionist të tyre. Ashtu si ««prona private lind çdo ditë kapitalizmin»¹ edhe «rrogat e majme», – thoshte shoku Enver Hoxha për të argumentuar marrjen e kësaj mase nga Partia, – ngjallin dëshirën për të krijuar fitime më të mëdha, të rregullta e të parregullta, ato krijojnë dëshirën të rrosh, të hash, të vishesh më mirë [se të tjerët] dhe të borgjezohesh, duke u maskuar nën parulla komuniste, duke pasur edhe teshë e partisë në xhep»².

Ulja e pagave të larta nuk solli aspak dobësi në veprimtarinë e kuadrove dhe të inteligjencies në përgjithësi, përkundrazi, u dha një zhvillim më të gjerë e një përsosje të mëtejshme drejtimit të punëve, arsimit të lartë e kërkimeve shkencore.

Kësaj i shërbeu edhe lufta kundër prirjes për fryrjen e organikave, kundër së cilës Partia ngriti më këmbë masat popullore nën parullën: «Kur flet klasa nuk flet burokratizmi», që e kishte hedhur shoku Enver Hoxha në fjalimin që mbajti në Mat.

Lufta e Partisë për edukimin dhe kalitjen revolucionare të kuadrit në shkollën e klasës punëtore krijoi kushte më të shëndosha për zbatimin e mësimit të shokut Enver Hoxha, i cili porositi: «Tërë jetën kuadri duhet të bëjë revolucion, të jetë në revolucion me vetveten e me të tjerët. Ky duhet të jetë ligj, ndryshe kuadri myket, e kap skleroza mikroborgjeze, që ka shumë emra, mendjemadhësi, arrogancë, karrierizëm»³.

Forcimi i mëtejshëm i Partisë përmes luftës klasore

Në plotësimin e detyrave që shtroi Kongresi VI rol vendimtar luajti forcimi i mëtejshëm i Partisë, që u arrit përmes një lufte të ashpër klasore.

Lufta u zhvillua në radhë të parë kundër grupeve armike të F. Paçramit, të B. Ballukut e të A. Këllezit me shokë. Këto grupe u zbuluan dhe u shkatërruan veç e veç, por, si u vërtetua nga rrjedha e luftës për asgjësimin e tyre, ato ishin pjesë

1 Thënie e V. I. Leninit.

2 Enver Hoxha. Diskutim në Sekretariatit e KQ të PPSH, 28 mars 1975. Raporte e fjalime 1974-1975, f. 144.

3 Enver Hoxha. Diskutim në Sekretariatit e KQ të PPSH, 26 mars 1975. Raporte e fjalime 1974-1975, f. 136.

përbërëse të një komploti të vetëm të bashkërenduar kundër-revolucionar, që përgatiste përmbysjen e diktaturës së proletariatit e të gjithë rendit socialist si edhe pushtimin e Shqipërisë.

Armiaqtë në numër ishin fare pak, por rrezikshmëria që paraqisnin ishte e madhe. Kjo rrezikshmëri nuk kishte lidhje as me numrin, as me mbështetjen në Parti e në popull, sepse këtë mbështetje nuk e gëzonin. Partinë, diktaturën e proletariatit, rendin socialist i rrezikonin nga pozita e funksioneve të tyre të rëndësishme që zinin në organet udhëheqëse të Partisë, të pushtetit, të ekonomisë, të ushtrisë; i rrezikonin gjithashtu me qenien e tyre agjentë të armiqve të jashtëm.

Por rreziqet u mënjanuan, sepse grupet tradhtarë u zbuluan e u shkatërruan përpara se të konsolidoheshin e të mund të kristalizoheshin në rryma e vija të kundërta antimarksiste në gjirin e Partisë. Me t'u zbuluar e me t'u goditur nga Komiteti Qendror, u goditën dhe u dërrmuan nga e gjithë Partia e nga populli. Tërë komunistët e tërë punonjësit, si një trup i vetëm, u ngritën më këmbë kundër tradhtarëve dhe veprimtarisë së tyre antiparti, antisocialiste dhe antikombëtare.

Kjo tregonte edhe një herë se objektivisht ekziston një rrezik i madh e i vazhdueshëm për krijimin e rrymave fraksioniste e të vijave të kundërta, për lindjen e revizionizmit në gjirin e partisë të klasës punëtore. Por tregonte njëkohësisht se rrezikut mund t'i bëhet ballë, se rrymat e vijat e kundërta mund të mënjanohen, se uniteti ideologjik e organizativ i partisë mund të ruhet e mund të forcohet, duke ndjekur si gjithnjë, me konsekuencë një vijë të vetme revolucionare dhe duke zbatuar me vendosmëri parimet e normat marksiste-leniniste të Partisë.

PPSH ka luftuar vazhdimisht dhe nuk i ka lejuar vetes të dehet nga sukseset, t'i rritet mendja për shkak të unitetit të saj të fortë, të vijës së saj të drejtë, të lidhjeve të shëndosha me masat e të fitoreve të mëdha të arritura nën udhëheqjen e saj. Vetëkënaqësia, rritja e mendjes, euforia krijojnë truall të përshtatshëm për krimbin borgjez e revizionist që ai të hyjë në parti e në diktaturën e proletariatit e t'i shkatërrojë ato nga brenda.

Partia ka luftuar pa pushim në të njëjtën mënyrë kundër dobësisht të vigjilencës revolucionare për çdo arsye qoftë. «Vigjilenca e Partisë, eksperiencia e saj e madhe, nuhatja revo-

lucionare dhe gjakftohtësia, — shpjegonte shoku Enver Hoxha duke folur për zbulimin e grupeve tradhtare komplotiste, — bënë që kjo punë armiqësore të zbulohet në rrezikshmërinë dhe tërë gjerësinë e saj»¹.

Partinë e ka mbrojtur gjithashtu nga rreziqet e përcarjeve katastrofike, e krijimit të rrymave fraksioniste qëndrimi i saj revolucionar, i vendosur e konsekuent kundër ndërhyrjeve të jashtme, kundër përpjekjeve të njëjës ose tjetrës palë revizionistësh për t'i imponuar asaj kursin e tyre antimarksist. Gjithnjë armiqtë e jashtëm të marksizëm-leninizmit i kanë nxitur tradhtarët në gjirin e PPSH, sikurse u vërtetua me rastin e zbulimit e të shkatërrimit të grupeve të fundit, për të mbjellë farën e përcarjes e të revizionizmit në Parti. Por si gjithmonë, edhe këtë herë, armiqve iu dogjën kartat në duar përballë vendosmërisë së Partisë për të mos lejuar asnjë ndërhyrje të huaj, për të zbatuar me besnikëri kursin e vet marksist-leninist. Ky qëndrim i vendosur parimor vërtetoi edhe më mirë se rruga e vetme e sigurt për të ndjekur një vijë të drejtë revolucionare është përpunimi dhe zbatimi në mënyrë të pavarur i kësaj vije mbi bazën e marksizëm-leninizmit, busulla e vetme për çdo parti të vërtetë të klasës punëtore.

Lufta kundër grupeve armike komplotiste e sabotatore, ashtu si edhe lufta kundër tradhtarëve të mëparshëm, ishte para së gjithash një luftë ideologjike, siç është gjithë lufta e klasave në Parti. Por lufta kishte edhe karakter politik. Lufta ideologjike asnjëherë nuk ia arrin dot qëllimit në qoftë se nuk shoqërohet me masa organizative e politike. Partia ka zhvilluar me durim punë sqaruese e bindëse me ata që janë hedhur në veprimtari antiparti për t'i sjellë në rrugë të drejtë. Por kur kjo veprimtari ka marrë karakterin e komplotit e të krimeve kundër popullit e socializmit, ajo nuk ka ngurruar jo vetëm t'i flakë ata jashtë radhëve të saj, por edhe t'ia japë gjyqit, i cili i ka ndëshkuar sipas fajeve që kanë kryer. Ky është një qëndrim thellësisht revolucionar, marksist-leninist. Revolucionari, diktatura e proletariatit s'mund të mos përdorin dhunën kundër armiqve të Partisë, të popullit, të socializmit. Kontradiktat midis nesh dhe armiqve klasorë s'mund të zgjidhen ndryshe.

¹ Enver Hoxha. Fjala e mbylljes në Plenumin e 7-të të KQ të PPSH, 29 maj 1975. AQP.

Të përpiqesh të zgjidhësh këto kontradikta ashtu sikundër zgjidhen kontradiktat midis masave punonjëse, midis anëve të ndryshme të rendit socialist, do të thotë të biesh në idealizëm, në pajtim klasor.

Spastrimi i Partisë nga elementët armiq, lufta e saj për shkatërrimin e veprimtarisë së tyre antiparti e antisocialiste e kanë kalitur më tej atë ideologjikisht e politikisht si pararojë e klasës punëtore dhe udhëheqëse e popullit. Por atë e ka kalitur kështu edhe lufta kundër të metave e gabimeve në punën e organeve e të organizatave të partisë, kundër gjithë shfaqjeve të huaja për ideologjinë, për politikën e për normat marksiste-leniniste në veprimtarinë e në sjelljet e komunistëve.

Objektivisht është e pamundur të mos ketë asnjë gabim e të metë, asnjë shfaqje të huaj, asnjë fenomen negativ në gjirin e organizatave e të organeve udhëheqëse të Partisë sa kohë që vazhdon e do të vazhdojë e ashpër lufta e klasave midis socializmit e kapitalizmit në shkallë kombëtare e ndërkombëtare. Qëllimi i luftës së Partisë është që shfaqjet e huaja të mos trashen, të dërrmohen porsa të nxjerrin krye e të mos kthehen në sëmundje, sëmundjet të mos bëhen të pashërueshme që t'i marrin frymën Partisë e klasës punëtore dhe ta shndërrojnë atë në parti borgjezo-revizioniste.

Objektivi kryesor është zbatimi i vijës së drejtë të Partisë. Prandaj edhe goditjet kryesore të saj u drejtuan kundër çdo shkeljeje e shtrembërimit të direktivave, çdo qëndrimi e veprimi liberal e burokratik ose sektar, çdo gjëje që pengonte zbatimin e vijës, që dëmtonte politikën e Partisë.

Për zbatimin e vijës përgjigjen gjithë organizatat dhe anëtarët e partisë. Pikërisht në këtë çështje u përqendrua vëmendja e Partisë, e cila kërkonte nga çdo organizatë e çdo komunist të luftonin me këmbëngulje, pa bërë asnjë lëshim, çdo shkelje të direktivave, nga kushdo qoftë.

Kështu vepronin shumica dërrmuese e organizatave dhe e komunistëve. Por kishte edhe një numër komunistësh dhe disa organizata që ose shkelnin vetë njëren a tjetren direktivë ose nuk zhvillonin luftë të papajtueshme kundër shkeljeve e shtrembërimeve të vijës, kundër deviatorëve, kundër elementëve antiparti.

Tradhtarët që zbuloi dhe shkatërroi Partia gjatë viteve 1973-1975 shkelnin e shtrembëronin direktivat e saj në lëmin e ideologjisë, të arsimit e të kulturës, në lëmin e mbrojtjes, në

planifikim, në Tregtinë e Jashtme, në Naftë, në bujqësi. Këto shkelje e shtrembërime një numër komunistësh nuk i shikonin, tregoheshin politikisht dritëshkurtër. Të tjerë vinin re shfaqje të huaja, shkelje e shtrembërime, por nuk vepronin energjikisht për të mbrojtur vijën e Partisë, tregoheshin kështu liberalë, u mungonte guximi revolucionar. Ndërkohë, organizatat-bazë, ku bënë pjesë tradhtarët e deviatorët, kishin humbur vigjilencën, kishin vënë teknikën mbi politikën e Partisë, kishin dobësuar kështu shumë rolin e tyre udhëheqës. Plenumet e 4-t, të 5-të, të 6-të e të 7-të të KQ i shkundën dhe i vunë në rrugë të drejtë ato organizata.

Këto plume nuk shkundën vetëm organizatat e paralizuara nga tradhtarët, por edhe mjaft komunistë e organizata të tjera që nuk luftonin shkeljet e shtrembërimet, që nuk zbatonin direktivat me atë këmbëngulje, atë frymë luftarake e me atë konsekuencë që kërkon Partia.

Forcimin e mëtejshëm të Partisë e ndihmoi edhe spastrimi i radhëve të saj jo vetëm nga elementët armiq, por nga të gjithë ata që kishin humbur në një mënyrë ose në një tjetër cilësitë e luftëtarit pararojë. Spastrimi, si numër, ishte i parëndësishëm, por si brendi e domethënie shumë i dobishëm dhe i domosdoshëm.

Spastrimi i kryer në vitet pas Kongresit VI të Partisë ruante veçoritë e të gjitha spastrimeve të mëparshme.

Ndryshe nga shumë parti të tjera të klasës punëtore, në PPSH asnjëherë nuk janë kryer spastrime në masë. Kjo ka lidhje me faktin që në gjirin e Partisë nuk kanë mundur të krijohen rryma fraksioniste e vija të kundërta, lufta për shkatërrimin e të cilave do të sillte me vete edhe përjashtime masive. Spastrimi i PPSH është bërë gjithnjë në rrugë të zakonshme, në procesin e zbatimit rregullisht të parimeve e të normave të Statutit të saj.

Spastrimi, si çdo herë tjetër, u krye në bazë të demokracisë së brendshme të Partisë, duke tërhequr edhe mendimin e masave punonjëse, të cilat bëjnë vlerësimin e njerit e të tjetrit komunist duke u nisur nga përvoja si e kanë njohur komunistin: njeriun më të pastër, luftëtarin më të vendosur për çështjen e popullit, të revolucionit e të socializmit.

Duke bërë spastrimin e saj nga njerëzit e padenjë për të mbajtur titullin e lartë të komunistit, Partia tregonte një kujdes

të madh ndaj të përjashtuarve. Midis tyre ka vetëm pak elementë antiparti. Të tjerët, ajo i mban afër, i ndihmon, i edukon.

Një rol të madh në forcimin e mëtejshëm të Partisë luajti zhvillimi i një pune më të organizuar e me nivel më të lartë në studimin e teorisë marksiste-leniniste, të raporteve e të vendimeve të Komitetit Qendror, të konkluzioneve e të vendimeve të Byrosë Politike e të Sekretariatit të tij, si edhe të fjalimeve të shokut Enver Hoxha. Në ndihmë të studimit të teorisë marksiste-leniniste, të edukimit ideopolitik revolucionar të komunistëve e të punonjësve u botuan gjatë viteve 1972-1976 dhjetëra libra me vepra të Marksit, Engelsit, Leninit e Stalinit, me dokumente të Partisë dhe me vepra të shokut Enver Hoxha.